

მოდული 3 – დავალება: ქეის-სტადები სხვადასხვა სტუდენტური პროფილებისთვის

ქეის-სტადი 1: მასწავლებელი (მარტივი დონე)

სცენარი: მიკერძოების ამოცნობა საგანმანათლებლო შინაარსში

თქვენ ხართ ისტორიის მასწავლებელი და ამჟამად გაკვეთილის გეგმას კლიმატის ცვლილების თემაზე. ინტერნეტში პოულობთ ორ სტატიას:

- ერთი ამტკიცებს, რომ კლიმატის ცვლილება სიცრუეა და ეყრდნობა მხოლოდ მოსაზრებით სტატიებს.
- მეორე ამტკიცებს, რომ კლიმატის ცვლილება გლობალური კრიზისია, მაგრამ იყენებს ემოციურ ენას და ნაკლებ მონაცემებს.

დავალება:

- გამოიყენეთ CRAAP ტესტი ორივე სტატიის შესაფასებლად. რომელი სტატიაა უფრო სანდო? რატომ?
- გამოიყენეთ ლატერალური კითხვა სხვა წყაროების შესამოწმებლად. არის თუ არა ეს მტკიცებები სხვაგანაც დადასტურებული?
- გაანალიზეთ მიკერძოების ინდიკატორები: იყენებს თუ არა რომელიმე სტატია ჩარჩოებს, ემოციურ ენას ან შერჩევით ფაქტებს?
- რომელი ამ სტატიებიდან წარუდგენდით თქვენს მოსწავლეებს? რატომ?

რას ისწავლიან სტუდენტები:

როგორ შეაფასონ მიკერძოება საგანმანათლებლო მასალაში და როგორ შეარჩიონ სანდო ინფორმაცია სწავლებისთვის.

ქეის-სტადი 2: ექთნის სტუდენტი (საშუალო სირთულე)

დეზინფორმაციის გადამოწმება COVID-19 ვაქცინებზე

სცენარი:

თქვენ ხართ ექთნის სტუდენტი და მუშაობთ პროექტზე, რომელიც ეხება ვაქცინაციისადმი

უნდობლობას. კვლევისას აწყდებით სოციალურ მედიაში გავრცელებულ ყალბ მტკიცებებს, მაგალითად:

- „COVID ვაქცინები შეიცავს მიკროჩიპებს ადამიანების გასაკონტროლებლად.“
- „ვაქცინა იჩქარეს და ის ცვლის თქვენს დნმ-ს.“
- „COVID-19 ვაქცინები იწვევს უნაყოფობას ქალებში.“
- „უფრო მეტი ვაქცინირებული იღუპება, ვიდრე აუცრელი.“

მიუხედავად მტკიცე სამეცნიერო მტკიცებულებისა, მილიონობით ადამიანი კვლავაც სჯერა ამ მითების, რაც გავლენას ახდენს ვაქცინაციის მაჩვენებელზე და ახანგრძლივებს პანდემიას. თქვენი მიზანია ამ მტკიცებების გადამოწმება და მათი ზემოქმედების ანალიზი.

დავალება:

1. დეზინფორმაციის მტკიცების შეფასება CRAAP ტესტის მეშვეობით

- იპოვეთ სტატია ან პოსტი, რომელიც ავრცელებს ერთ-ერთ ზემოთ ჩამოთვლილ მტკიცებას.
- გამოიყენეთ CRAAP ტესტი სანდოობის, წყაროსა და მიზნის შესაფასებლად.
- დაადგინეთ მიკერძოება, შეცდომაში შემყვანი ენა ან ემოციური მანიპულაცია.

2. მტკიცების გადამოწმება ლატერალური კითხვით

- მოძებნეთ ოფიციალური წყაროები (მაგ., WHO, CDC, FDA, Mayo Clinic, სამედიცინო ჟურნალები).
- იპოვეთ მინიმუმ ორი რეცენზირებული კვლევა ან ფაქტების გადამოწმებელი წყარო.
- შეადარეთ, როგორ აშუქებენ ვაქცინის უსაფრთხოებას სხვადასხვა მედია და ექსპერტები.

3. ანალიზი: როგორ ვრცელდება დეზინფორმაცია ვაქცინებზე

- რა როლი ითამაშა სოციალურმა მედიამ ვაქცინის მიტების გავრცელებაში?
- როგორ ქმნიან ალგორითმები ეგო-კამერებს დეზინფორმაციისთვის?
- რა გავლენა ჰქონდათ პოლიტიკოსებსა და ცნობილ სახეებს ვაქცინისადმი უნდობლობის გაღვივებაზე?

4. ვაქცინის დეზინფორმაციის შედეგების განხილვა

- როგორ იმოქმედა ვაქცინაციისადმი უნდობლობამ საზოგადოებრივ ჯანმრთელობაზე (მაგ., ჰოსპიტალიზაციის ზრდა, ახალი ვარიანტები)?
- როგორ შეუძლიათ ექთნებსა და ჯანდაცვის მუშაკებს დეზინფორმაციასთან ბრძოლა?
- რომელი კომუნიკაციის სტრატეგიებია ეფექტური ვაქცინისადმი სკეპტიკურად განწყობილ პაციენტებთან?

რას ისწავლიან სტუდენტები:

- რეალური COVID-19 დეზინფორმაციის გადამოწმება
- CRAAP ტესტისა და ლატერალური კითხვის გამოყენება ჯანმრთელობის შესახებ ყალბი მტკიცებულების გასაბათილებლად
- დეზინფორმაციის ტექნიკების ამოცნობა (ეგო-კამერები, ემოციური მანიპულაცია, პოლიტიკური გავლენა)
- ვირუსული სამედიცინო დეზინფორმაციის გრძელვადიანი შედეგების გააზრება

ქეის-სტადი 3: კიბერუსაფრთხოების სტუდენტი (მაღალი სირთულე)

- **სცენარი:** AI-ით გენერირებული დეზინფორმაციის კამპანიის გამოძიება
- ინტერნეტში ვრცელდება პოლიტიკური deepfake ვიდეო, სადაც ცნობილი სახე თითქოს აკეთებს ყალბ განცხადებებს. ბევრი ადამიანი თვლის, რომ ვიდეო რეალურია, მაგრამ კიბერუსაფრთხოების ექსპერტები ეჭვობენ, რომ ის AI-ით არის დამზადებული.
- **დავალება:**
- გამოიყენეთ საგამოძიებო ხელსაწყოები deepfake-ის ანალიზისთვის (მაგ., Deepware Scanner, InVID, Forensically)
- ჩაატარეთ ლატერალური კითხვა – ადასტურებენ თუ არა სანდო საინფორმაციო წყაროები ვიდეოს ავთენტურობას?
- შეისწავლეთ AI-დეზინფორმაციის როლი – როგორ მოქმედებენ deepfake-ები საზოგადოებრივ აზრზე?

- განიხილეთ ფაქტების გადამოწმების სტრატეგიები, რომლებიც გამოიყენება deepfake-ებზე დაფუძნებული დეზინფორმაციის საწინააღმდეგოდ
- **რას ისწავლიან სტუდენტები:**
- Deepfake-ის გამოვლენა
- ციფრული ექსპერტიზა
- AI-დეზინფორმაციის ანალიზი

საბოლოო შედეგები და მოლოდინი სტუდენტებისგან

- სტუდენტებმა უნდა აირჩიონ ერთი ქეისი მათი სპეციალობის შესაბამისად
- წარადგინონ 1-2 გვერდიანი ანგარიში, რომელიც მოიცავს:
 - ნაბიჯ-ნაბიჯ ანალიზს (გამოყენებული ხელსაწყოები, ძიება, შეფასება)
 - ევრანის ანაბეჭდებს ან გადამოწმების მაგალითებს
 - შეჯამებას იმის შესახებ, როგორ ვრცელდება დეზინფორმაცია და როგორ შეიძლება მასთან ბრძოლა